

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

منبع روسیه امروز
تحلیل توسط: رافائل فخرودینوف و یوری زیناشف
برگردان: حمید علوی
۲۶ دسمبر ۲۰۲۲

تغییر وضعیت در بحران ارمنستان و آذربایجان!

نیکول پاشینیان نخست وزیر ارمنستان علناً از روسیه انتقاد کرد. به نظر وی، نیروهای حافظ صلح روسیه مستقر در قره باغ به وظیفه خود عمل نمی کنند. روزنامه وزگلیاد تحلیل می کند که رهبری ارمنستان دقیقاً از چه چیزی در مورد تعهد نیروهای حافظ صلح ناراضی است.

نیکول پاشینیان نخست وزیر ارمنستان در جلسه روز پنجشنبه دولت ارمنستان گفت که نیروهای حافظ صلح روسیه در قره باغ به وظایف خود عمل نمی کنند.

از نظر وی، این اقدام عملاً نقض توافق سه جانبه نومبر ۲۰۲۰ بین ارمنستان، روسیه و آذربایجان است. نخست وزیر یادآور شد: بر اساس بند ششم این بیانیه، کریدور لاجین در قره باغ تحت کنترل نیروهای حافظ صلح روسیه است و آذربایجان امنیت تردد مسافر، خودرو و بار را از طریق کریدور لاجین تضمین می کند. به گفته پاشینیان، تعهد به «کنترل نگه داشتن کریدور لاجین» انجام نمی شود.

به نقل از تاس، پاشینیان گفت: «البته این نتیجه اقدامات غیرقانونی آذربایجان است، اما این وضعیت را تغییر نمی دهد، زیرا هدف اصلی از حضور نیروهای حافظ صلح روسیه جلوگیری از چنین بی قانونی است». نخست وزیر با ابراز تأسف گفت که در قره باغ کوهستانی کمبود مقادیری از مایحتاج روزمره از جمله غذا وجود دارد. «وضعیت بشردوستانه در قره باغ کوهستانی به دلیل محاصره غیرقانونی کریدور لاجین توسط آذربایجان بشدت متشنج است.» او گفت که صدها خانواده در طرف های مختلف محاصره از هم جدا شده اند.

پاشینیان سپس با کمال تعجب اعلام کرد که پیشنهادات جدیدی برای توافقنامه صلح به باکو ارائه کرده و آماده امضای آن در قالب ارائه شده است. وی افزود: امیدوارم واکنش آذربایجان در زمینه پیشنهادات ما مثبت باشد.

این اتهامات در مسکو پذیرفته نشد.

دیمیتری پسکوف، سخنگوی رئیس جمهور روسیه در پاسخ گفت: نیروهای حافظ صلح روسی تمام تلاش خود را برای برقراری نظم و قانون در مناطقی که در آن فعالیت می کنند انجام می دهند و صرفاً مطابق با روح و متن اسناد امضاء شده بین طرفین عمل می کنند.

وزارت امور خارجه روسیه نیز به پاشینیان اعتراض کرد. ماریا زاخارووا، سخنگوی این وزارتخانه گفت: «می توانم به عکس بگویم: «مأموریت شما توسط نیروهای حافظ صلح روسیه انجام می شود.» به گفته وی، چنین رویکردی نسبت به صلحباتان «غیرقابل قبول» است، زیرا آنها در واقع برای تثبیت وضعیت تلاش می کنند.

واقعیت این است که ارمنستان و آذربایجان در حال حاضر مذاکرات بسیار پیچیده ای را با روسیه انجام می دهند که از دید عموم پنهان مانده است.

تیموتی بورداچف، مدیر برنامه باشگاه والدای، در این باره می گوید و ما متأسفانه هنوز هیچ راهی پیدا نکرده ایم که به این نکته پی ببریم که نخست وزیر ارمنستان با چنین منظوری سخنانی را به زبان می آورد و می خواهد به چه چیزی دست یابد.

«هفته گذشته باکو دست به تهدیداتی زد، این هفته نوبت ایروان بود، یکی پس از دیگری. پیش از این، طرف آذربایجانی نتوانسته بود کریدور لاجین را برای عبور و مرور به طور کامل ببندد زیرا نیروهای حافظ صلح این امر را غیرممکن کرده بودند. ما تقابل هفته گذشته را به یاد آوری می کنیم که نیروها دیوار به دیوار هم ایستاده بودند» این کارشناس علوم سیاسی روسی می گوید: اکنون ارمنی ها تصمیم گرفته اند به حمله دیپلماتیک روی آورند.

کریدور لاجین

«ما با هر دو جمهوری به همان اندازه روابط خوبی داریم. ارمنستان یکی از اعضای سازمان پیمان امنیت جمعی است، ما با آذربایجان توافقنامه اتحاد داریم.

ما هر دو را به یک اندازه دوست داریم. بیائید از موضع روسیه شروع کنیم که رئیس جمهور در جلسه ای با باشگاه ما در ماه اکتوبر بیان کرد.»

پوتین گفت: «ما از هرگونه توافقی بین ارمنستان و آذربایجان با در نظر گرفتن منافع مردم محلی در قره باغ کوهستانی استقبال خواهیم کرد. روسیه خوشحال خواهد شد اگر آنها به توافق برسند.»

در چند روز گذشته اطلاعات ضد و نقیضی از قره باغ کوهستانی منتشر شده است. گفته می‌شود در باکو جاده باز است و قلم‌های ویدئویی از عبور آمبولانس‌ها از جاده به عنوان مدرک ذکر شده است.

در استپانکرت (در خانکندی آذربایجان، پایتخت قره باغ کوهستانی؛ یادداشت سردبیر) گفته می‌شود که آمبولانس‌ها در واقع از آنجا عبور می‌کنند در حالی که تردد سایر وسایل نقلیه همچنان مسدود است.

به گفته وزارت خارجه روسیه، سرگئی لاوروف و جیجون بایراموف وزیر امور خارجه روسیه و آذربایجان در تماس تلفونی درباره وضعیت منطقه مسؤلیت حافظان صلح صحبت کردند که «به دلیل محاصره کریدور لاجین و اختلافات دو طرف در مورد توسعه ذخایر سنگ معدنی در منطقه» تشدید شده است.

روزنامه وزگلیاد پیش از این به طور گسترده در مورد اختلاف باکو و ایروان بر سر یک معدن طلا و نقره در نزدیکی روستای سوتک (در سویودلو آذربایجان) در قره باغ کوهستانی گزارش داده بود.

درگیری طولانی مدت بر سر این معدن ناگهان ابعاد جدیدی به خود گرفت زیرا «فعالان محیط زیست» از هر دو طرف به طور ناگهانی در منطقه تحت کنترل نیروهای حافظ صلح روسیه ظاهر شدند.

بایراموف خطاب به لاوروف گفت: باکو «تحرک امن شهروندان، وسایل نقلیه و کالاها را در جاده لاجین تضمین می‌کند.»

به گفته وی، به اساس گزارش وزارت امور خارجه آذربایجان، «جاده باز است، همانطور که در تصاویر ویدئویی خودروهای کمیته بین‌المللی صلیب سرخ، آمبولانس‌های ارمنستان، خودروهای نیروهای حافظ صلح و سایر خودروها نشان داده شده است.»

لاوروف و بایراموف هر دو از امتناع ایروان از شرکت در مذاکرات مربوط به معاهده صلح که قرار است روز جمعه در روسیه برگزار شود ابراز تأسف کردند. طرف ارمنی تمایل خود را برای شرکت در جلسه برنامه ریزی شده در مسکو حدود دو هفته پیش، قبل از این که آذربایجان به طور غیرقانونی کریدور لاجین را مسدود کند، تأیید کرده بود.

واهان هونانیان، سخنگوی وزارت امور خارجه ارمنستان گفت: ظاهراً اولویت «آرارات میرزویان» وزیر امور خارجه در حال حاضر از سرگیری بدون مانع کریدور لاجین است.

وی سپس خطاب به نخست‌وزیر ارمنستان گفت که «به عنوان نشانه‌ای از نگرش سازنده طرف ارمنی»، آذربایجان پیشنهادهای جدیدی برای «سند عادی سازی روابط» دریافت کرده است.

به نظر رضوان حسینوف، مدیر مؤسسه قضائی و حقوق بشر در باکو، تصمیم ایروان برای فعال کردن مجدد روند صلح مستقیماً با رویدادهای کریدور لاجین مرتبط است.

وضعیتی که در ده روز گذشته در آنجا ایجاد شده است به عنوان اهرم فشاری علیه باکو استفاده شده است.

رئیس دولت جمهوری خودخوانده آرتساخ، تاجر سابق روسی، روبین واردانیان، حتی این وقایع را با محاصره لنینگراد مقایسه کرد.

طرف ارمنی تلاش می‌کند تصویری کاملاً تیره و منفی از این وضعیت ترسیم کند تا بتواند از این طریق محکومیت بین‌المللی آذربایجان را به دست آورد.

این کارشناس علوم سیاسی از باکو، با یادآوری این که حتی مسکو نیز از طرح مطالبات مستقیم از باکو خودداری کرده است، تأکید کرد که این کار روسیه باعث ایجاد عصبانیت در ایروان شده است.

«نمایندگان روسیه و سایر کشورها به صراحت اعلام کردند: اگر مشکلی وجود دارد، باید در تماس با طرف آذربایجانی در مورد آنها صحبت کرد. کار که به اینجا رسید طرف ارمنی عقب نشینی کرد.»

«اکنون احتمالاً پاشینیان دوباره بحث پیش نویس پیمان صلح را آغاز خواهد کرد.

به خصوص که بهانه مناسبی برای این امر وجود دارد - انتظار می رود مجمع غیررسمی سران کشورهای مستقل مشترک المنافع در سن پترزبورگ برگزار شود. در این مجمع دیدار رؤسای دولت های روسیه، آذربایجان و ارمنستان منتفی نیست. حسین اف گفت پاشینیان نباید دست خالی بیاید.

با این حال، کارشناس باکو مطمئن است که احتمال امضای توافقنامه صلح بسیار کم است.

او می گوید: «اگر این تلاش نیز با شکست مواجه شود، ایروان تا تابستان آینده منتظر خواهد ماند و امیدوار است که انتخابات ریاست جمهوری در ترکیه فضای مساعد تری ایجاد کند.»

آندرانیک تونیان، تحلیلگر سیاسی و نماینده ارمنی، به روزنامه وزگلیاد گفت: «همانطور که من فهمیدم، نیروهای حافظ صلح روسیه اکنون در موقعیت دشواری قرار دارند. استفاده از زور به معنای وارد شدن به یک درگیری مستقیم، از دست دادن نقش میانجی و تبدیل شدن به طرف درگیری است که تأثیر بدی بر منطقه و برای روسیه می گذارد.

با این حال، باز نشدن راهرو نیز امکان پذیر نیست، زیرا آبروی حافظان صلح به خطر می افتد.»

ارمنستان باید در چنین شرایطی اقدامات سخت تری انجام دهد، اما به عکس مقامات ارمنستان نمی خواهند مسئولیتی را بر عهده بگیرند، آندرانیک تونیان از دولت ارمنستان انتقاد می کند:

«ما کاری نمی کنیم، این وظیفه نیروهای حافظ صلح روسیه است، آنها باید خودشان تصمیم بگیرند.»

شایان ذکر است که قبلاً طرف آذربایجانی از جمله شخص الهام علی اف رئیس جمهور این کشور از نیروهای حافظ صلح ابراز نارضایتی کرده بود، اما اخیراً با حل شدن همه مسائل، این اتهامات نیز از بین رفته است.

حسینوف می گوید: «می توان روند جدیدی را مشاهده کرد - روابط بین باکو و مسکو به تدریج در حال بهبود است، در حالی که روابط بین ایروان و مسکو، به عکس، رو به وخامت است.»

«شکایت اصلی آذربایجان این بود که در ماه سپتامبر شخصی به نام روبین واردانیان در قره باغ کوهستانی ظاهر شد که به عقیده بسیاری در اینجا کلاهبردار است. اما در این بین اوضاع آرام شده است. (رئیس دولت جمهوری خودخوانده آرتساخ، تاجر سابق روسی، روبین واردانیان - مترجم)

اتفاقاً بی دلیل نیست که پاسپورت روسی واردانیان پس گرفته شد. مسکو و باکو در این مورد به تفاهم می رسند.»

در واقع، درخواست واردانیان برای ترک تابعیت روسیه با فرمان رئیس جمهور در روز پنجشنبه پذیرفته شد. در این بین تماس با غرب در ایروان تشدید شده است. آرمن گریگوریان، دبیر شورای امنیت در تماس تلفونی با جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی رئیس جمهور ایالات متحده، وضعیت کریدور لاجین را بررسی کرد.